

Hørings svar
 Lov om ændring af apotekerlov
 Sagsnr. 1401990/KFH

Generelt synes jeg, at lovudkastet "rammer godt" henset til de mange interesser og ønsker der findes til en revision af apotekerloven. Det gælder politisk, forskellige ministerier og styrelser, detailhandel samt apotekerne. Forslaget lægger op til nye interessante muligheder, og kan/vil medføre et paradigme skifte i apotekersektoren, men også hos alle relaterede parter.

Der er rejst spørgsmål om lovforslagets manglende indhold vedrørende det sundhedsfaglige. Man må formode, at det tages for mere end givet, at disse forhold allerede er særdeles velbeskrevet og præciseret. Lovforslaget ses ikke at nødvendigvis udfordre, hverken patientsikkerhed eller faglighed. Ligesom råd og vejledning vil være på samme niveau, i den udstrækning borgerne selv måtte have behov - eller har ønske herom.

Man vil gerne tilstræbe, at konkurrencen væsentligt forstærkes. En liberalisering ønskes ikke af hverken det politiske flertal eller apotekerne. Derfor er det meget relevant, at der åbnes op for en bred konkurrence blandt apotekerne. Som rimeligvis må finansieres af branchen selv.

Med forslaget gives der, i princippet, muligheden for at der kan åbnes omkring 1.500 apoteksfilialer (210 apotekere med 7 enheder hver).

Den samlede population af apoteker, filialer, udsalg m.fl. skal konkurrere om de 58 millioner recepter der udleveres årligt – men mest af alt om den kundestrøm de medfører.

Ved at åbne op for etablering af shop-i-shoppen giver man Matas, Coop, Dansk Supermarked m.fl. kontrolleret adgang til apotekemarkedet. Herved sikrer man sig, som udgangspunkt, at tilgængeligheden til medicin for borgerne kan blive væsentligt forstærket. Ikke kun i områder med tæt befolkning, men ligeledes i "det velkendte Udkantsdanmark", hvor grundlaget for anden detailhandel ville kunne forbedres med en "apoteks shop-i-shoppen".

Unødige rigide krav, som ikke reelt har med lægemiddelsikkerhed at gøre, kan lægge en stærk dæmper på udbredelsen af "shop-i-shoppen". Der opfordres til vurdering og udvikling af et rimeligt og relevant regelsæt i forbindelse med udlevering af lægemidler fra disse enheder.

Kæder som Matas, Coop og Dansk Supermarked har, helt legitimt, meget længe udtrykt deres seriøse interesse i at få en andel af apotekernes kundestrøm gennem adgangen til at ekspedere recepter i deres butikker.

Med de nye muligheder i lovforslaget, som det i givet fald medfører, må det være oplagt, at Matas kunne indgå et samarbejde/alliance med 50 apotekere. Derved vil de i runde tal have en apoteksfilial i enhver Matas butik.

Det samme gælder Coop og Dansk Supermarked, som ligeledes lokalt eller centralt kan indgå aftaler om "shop-i-shoppen" for dele af deres ganske betragtelige butiksnet.

Mange inspirerende tanker er allerede på banen, og man kan se en bred vifte af muligheder, hvis loven gennemføres i sin nuværende form.

Desuden bør det stærkt overvejes at fjerne apotekernes sortimentsbegrænsning. Apotekerne er yderst kompetente mennesker, som sagtens selv kan vurdere, hvad der kan/skal sælges i deres apoteker. For apotekerne er det sundhedsfaglige altid i fokus – ellers saver de den gren over de selv sidder på. Dertil kommer at apoteksfilialer i en f.eks. Bilka, vil nærmest være omgivet af en kundes samlede behov fra fladskærm til margarine. Vil nok kun af de få blive oplevet som værende et useriøst sted at få udleveret sin medicin.

Den store udfordring er finansieringen. Det er rimeligt at så tvivl om apotekersektorens, samlet set, kan løfte en finansiering af en udbygning af apoteksnettet. Alene grundet i, at statsgarantier mm bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Lægemiddelgrossisterne må, i lighed med i dag, anses for at være en oplagt finansieringskilde til en ekspansion med apoteksfilialer. Derved kan man stramme grebet om apotekerne og begrænse konkurrence – om muligt endnu mere. Angiveligt arbejdes der allerede med finansieringsmodeller for apoteksfilialer, hvilket både kan være selvstændige eller shop-i-shoppen

Finansieringsmodellerne kan være mange og sikkert kreative. Det virker sandsynligt at grossisterne vil afprøve enten udenlandske eller nye koncepter i Danmark. De kan bruge disse modeller til at få nye kunder, eller fastholde og udbygge samarbejdet med eksisterende kundekreds.

Herved vil konkurrencesituationen for distribution af lægemidler blive yderligere vanskeliggjort. I det finansieringen ikke vil ske uden implicite modydelser og samhandels loyalitet. Derfor kan der opstå mange utilsigtede følgevirkninger af denne problematik. – også for lægemiddel leverandørerne. Hvilket strider mod lovforslagets og de politiske intentioner.

Udstedelse af to bevillinger til at drive "rendyrket" internetapoteker hilses velkommen. Der ses intet argument mod dette tiltag, henset til, at internet levering af medicin allerede findes, i en vis udstrækning, via det eksisterende apoteksnet. Internetapotekerne vil kunne tilbyde borgerne levering af medicin fra dag til dag – og muligvis også samme dag. Internetapotekerne skal leve op til de almene regler om opbevaring og udlevering af medicin, men ikke underlægges unødige håndterings/personalekrav, som ikke er relevante for denne type af apotek. Forsendelsesgebyr etc. må frit fastlægges af internetapoteket. Hvilket også bør være gældende for øvrige apoteker.

Afslutningsvis skal der stærkt opfordres til, at ministeriet sikrer vedtagelse af lovforslaget hurtigst muligt. Dermed giver man de danske apotekere en længe afventet afklaring af deres eksistensforhold. Alt andet vil være urimeligt.

Hans Henrik Raith

18. august 2014